

Uitdagingen voor het waterbeheer & de golfbaan; Kunnen waterschap en golfbaan elkaar helpen?

Mark van Kruining
Unie van Waterschappen
17 september 2021

Inhoudsopgave

- Waterschappen
- Uitdagingen: klimaat
- Nog meer uitdagingen...
- Gezamenlijk aan de slag
- Hoe kunnen golfterreinen helpen?

Aanleiding

Contacten tussen Unie en NGF zijn goed; dit leverde in 2011 een leidraad op over waterkansen op de golfbaan.

Golf en waterbeheer hebben beide uitdagingen, kunnen elkaar helpen; baat bij goed contact!

NEDERLANDSE
GOLF FEDERATIE

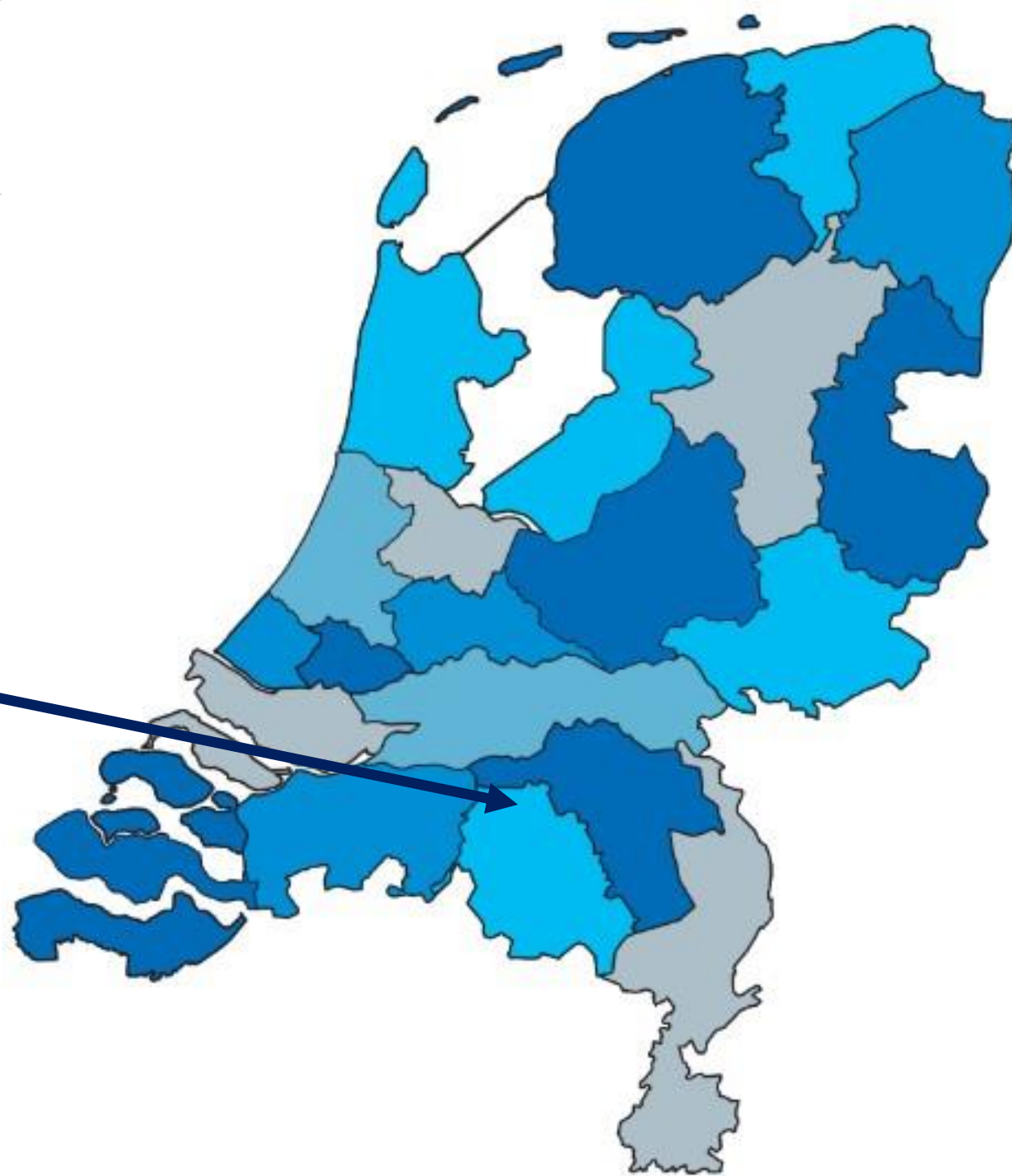
DROGE VOETEN
DUURZAME GOLFBANEN

• *Leidraad Waterkansen op Golfbanen*

Unie van 21 waterschappen

De Unie van Waterschappen is de overkoepelende vereniging voor alle 21 waterschappen in Nederland. Wij zitten in het beheergebied van Waterschap de Dommel

Wettelijke taken waterschappen

WATERKWALITEIT

300 RWZI's

WATERVEILIGHEID

3600 km primaire keringen

WATERKWANTITEIT

6.100 gemalen

De Unie van Waterschappen

- 60 vaste medewerkers (Den Haag en Brussel)
- Vertegenwoordiging waterschappen nationaal en internationaal
- Stimuleren van kennisuitwisseling en samenwerking

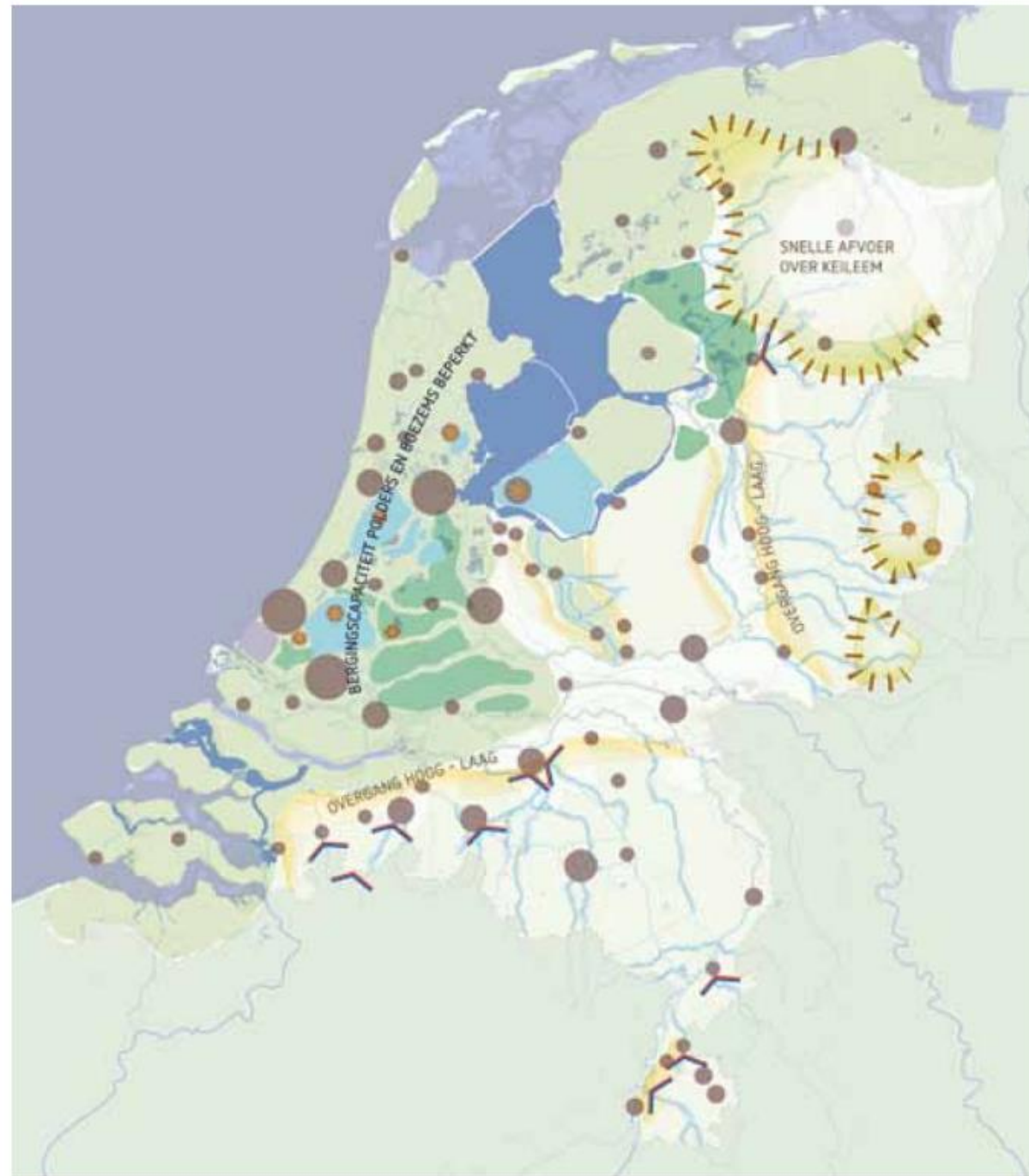
Uitdagingen voor de waterschappen: klimaat

Het weer wordt extremer: natter, droger, heter, zouter...

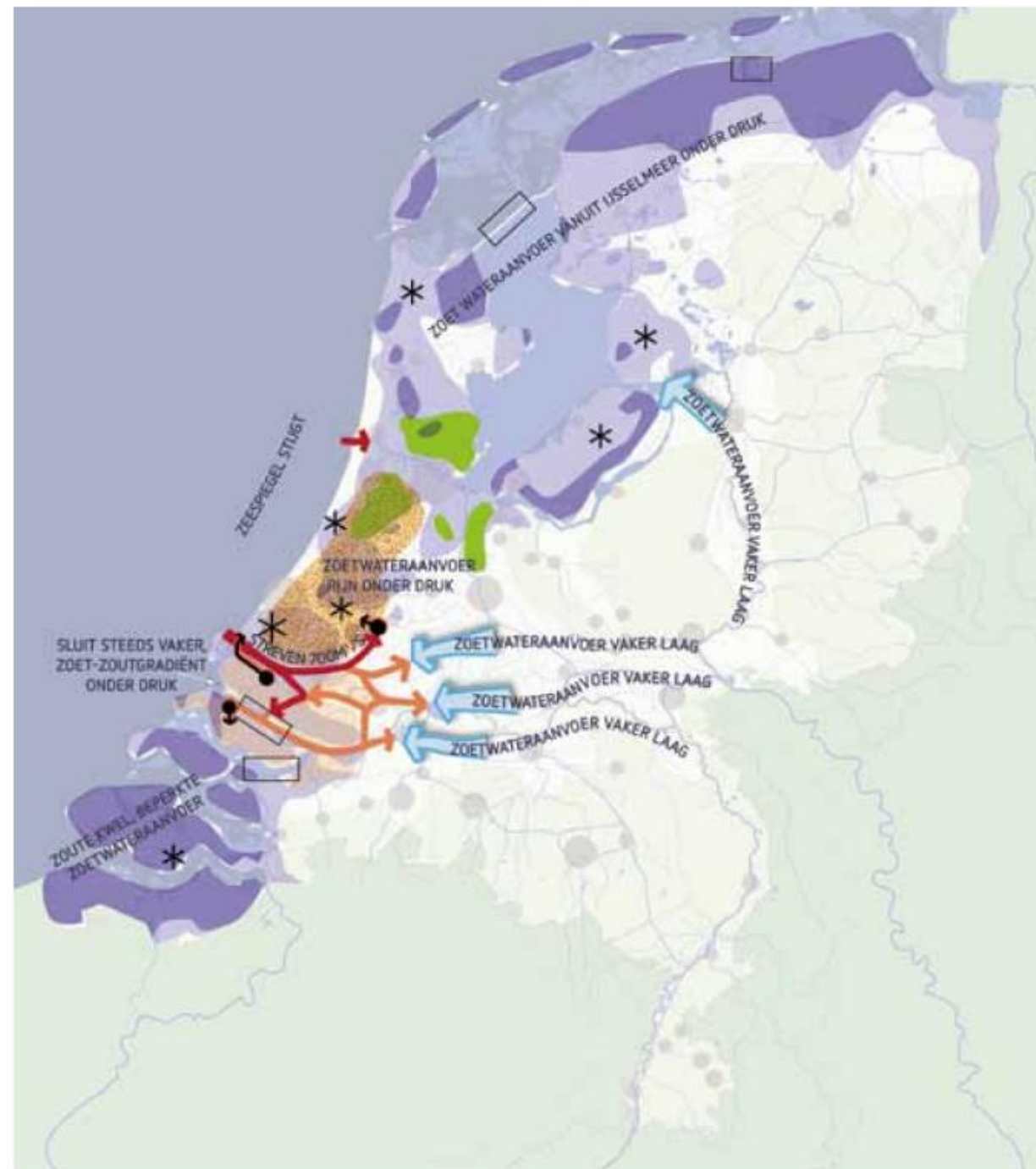
1. Zeespiegelstijging (< 1m in 2100?)
2. Extreme neerslag (wateroverlast)
3. Langere droogtes (en meer hitteperiodes die lang aanhouden)

Natter

Zouter

Nog meer uitdagingen...

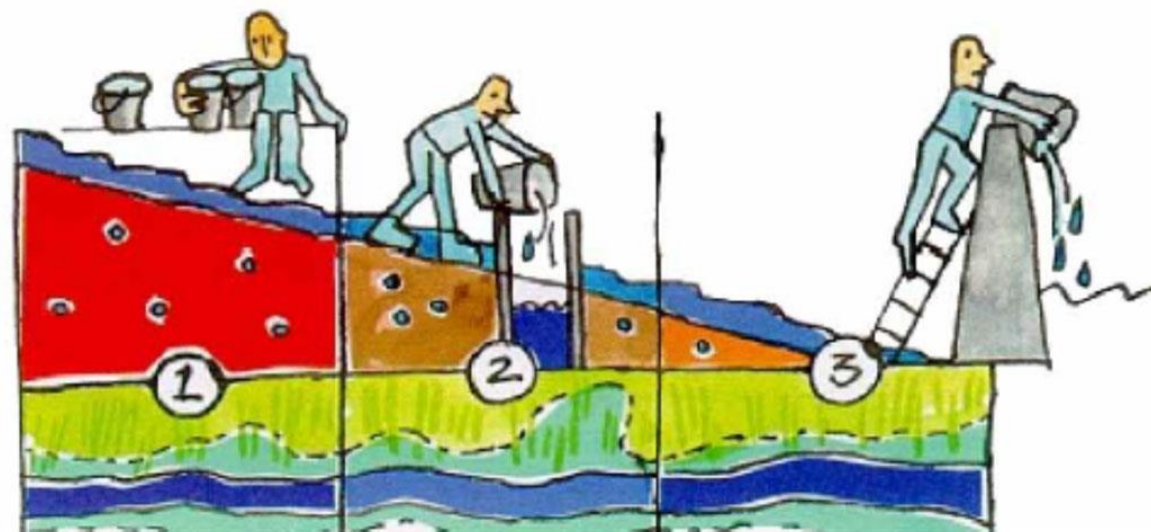
- Bodemdaling
- Hoge druk op de ruimte (woningbouw / infra / energietransitie / natuur / recreatie / water...)
- Tegenstrijdige belangen (natuur / landbouw)

Gezamenlijk aan de slag

Klimaat adaptatie buitengebied:

- Omgeving bestand maken tegen extreem weer

Gezamenlijk aan de slag

Klimaat adaptatie buitengebied:

- Water zoveel mogelijk vasthouden waar het valt

Gezamenlijk aan de slag

Klimaat adaptatie buitengebied:
Kwetsbare objecten beschermen

Gezamenlijk aan de slag

Klimaat adaptatie buitengebied:

- Water vasthouden voor droge periodes: in oppervlaktewater en bodem

Gezamenlijk aan de slag

Klimaatadaptatie in stedelijk gebied:

- Ontharden (tegels uit de tuin, groen erin)

Gezamenlijk aan de slag

Klimaatadaptatie in stedelijk gebied:

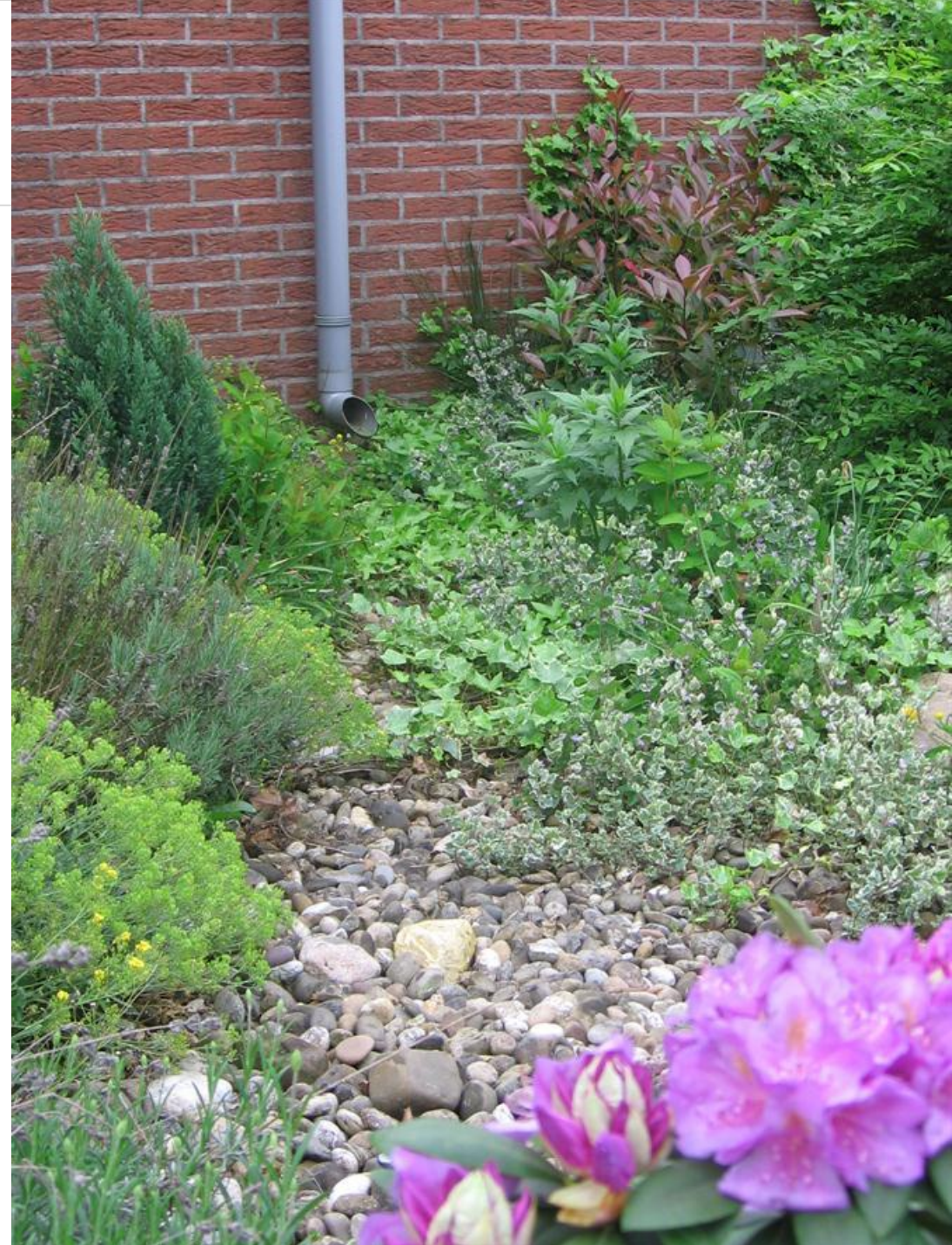
- Meer groen in de straat

Gezamenlijk aan de slag

Klimaatadaptatie in stedelijk gebied:

- Regenwater afkoppelen van de riolering / regenton / infiltreren

Gezamenlijk aan de slag

Klimaatadaptatie in stedelijk gebied:

- Regenwater vasthouden waar het valt (wadi / waterplein)

Gezamenlijk aan de slag

Klimaatadaptatie in stedelijk gebied:

- Rekening houden met water bij nieuwbouw / realisatie golfterrein

Gezamenlijk aan de slag

Waterkwaliteit:

- Voorkom uit- en afspoeling van nutriënten en gewasbeschermingsmiddelen naar watergangen
- Richt de oever natuurvriendelijk in

Hoe kunnen golfterreinen helpen (1/4)?

Niet afwentelen op de omgeving

- Geen onnodige verharding aanbrengen
 1. Tegels eruit waar het kan,
 2. Geef regenwater de kans te infiltreren in de bodem
 3. Regenwater van daken / terrassen afkoppelen van het riool (evt. met regenwateropvang)
- Water vasthouden op het (golf)terrein
 1. Water bufferen en bergen in vijvers, sloten, plas/dras moeras etc.
 2. Organische stof gehalte in de bodem verhogen wat de sponswerking vergroot
 3. Voldoende struweel en beplanting rondom wat water vasthoudt en erosie tegengaat

Hoe kunnen golfterreinen helpen? (2/4)

- Zo min mogelijk grondwater onttrekken voor beregening
 - Grondwaterpeil zo hoog mogelijk houden, wat goed is voor natuur maar ook voor funderingen van bebouwing.
- Oppervlaktewater of regenwater benutten voor beregenen
 - Gebruik water uit vijver/plas/sloot of uit een eigen regenwateropvang voor beregening in plaats van leidingwater of grondwater. Is peil gestuurde drainage een oplossing?
- Voorkomen dat meststoffen uitspoelen
 1. Afspoeling van meststoffen kan oppervlaktewater en grondwater vervuilen
 2. Een bufferstrook tussen bemeste golfbaan en oppervlaktewater helpt
 3. Ook riet kan water van meststoffen zuiveren (helofytenfilter)

Hoe kunnen golfterreinen helpen? (3/4)

- Pesticidegebruik maximaal terugdringen
Gebruik chemievrije manieren, zie: <https://www.onkruidvergaat.nl/sportveld-en-golfterrein/>
- Verbeter de (aquatische) ecologie door aanleg van natuurvriendelijke oevers
Natuurvriendelijke oevers zijn bron van (water)leven
- Verzamel het afval; voorkom zwerfvuil (komt vaak uiteindelijk in het water)
- Zoek samenhang met landschap, natuur, etc.

Hoe kunnen golfterreinen helpen? (4/4)

Extra waarde toevoegen aan de omgeving

- Water van elders opvangen op het terrein (in de water hazard?)
Als tijdelijk afstomend water kan worden geborgen, kan elders wateroverlast voorkomen worden.
- Biodiversiteit ondersteunen door gevarieerde inheemse beplanting
- Door op de golfbaan het goede voorbeeld te geven van waterbewuste maatregelen die ook bij huishoudens waardevol kunnen zijn.

Advies

- Elke baan ligt in een specifiek gebied:
 - Zand / veen / klei
 - Vlak / hellend terrein
 - Nabij de stad / agrarisch gebied / natuur
 - Waterrijk gebied / droog gebied etc...
- Wateroplossingen en wateruitdagingen verschillen per gebied
- Neem contact op met je eigen waterschap en ga in gesprek!
- Soms is co-financiering van maatregelen mogelijk

www.waterschappen.nl